

Nõukogu järeldused, milles käsitletakse 5G tähendust Euroopa majandusele ning vajadust maandada 5G-ga seotud turvariske

(2019/C 414/03)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

VÕTTES ARVESSE 5G-VÕRKUDE POTENTSAALI EUROOPA MAJANDUSE, ELI ÜHTSE TURU JA EUROOPA KODANIKE JAOKS,

1. TUNNISTAB, et 5G on 4G-võrkude edasiarendus ning et 5G suurendab mobiilside võrguteenuste osutamise potentsiaali ning võimaldab samal ajal uuenduslikke ärimudeleid ja avalikke teenuseid mitmes sektoris, luues ka muid võimalusi Euroopa kodanikele, telekommunikatsioonioperaatoreile, ettevõtjatele, sealhulgas VKEdele, avalikule sektorile ja muudele sidusrühmadele;

2. TULETAB MEELDE, et liit on välja töötanud 5G-ga seotud küberriskide ohjamise ja maandamise õigusraamistiku, mis hõlmab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus (küberturvalisuse direktiiv);

3. TUNNISTAB vajadust täita ambitsioonikad eesmärgid, mis on püstitatud 2016. aastal komisjoni poolt vastu võetud 5G tegevuskavas ja Tallinnas kokku lepitud ministrite deklaratsioonis 5G kohta, samuti seonduvas tegevuskavas, milles liikmesriigid leppisid kokku 2017. aastal, tuginedes nn gigabitühiskonna eesmärkidele;

4. RÕHUTAB, et 5G-võrgud moodustavad osa taristust, mis on võtmetähtsusega ühiskonna ja majanduse eluliselt tähtsate funktsioonide toimimiseks ja hooldamiseks ning väga paljude siseturu toimimiseks, sealhulgas selle digitaliseerimiseks vajalike teenuste seisukohast, ning TOONITAB sellega seoses, et tähtis on Euroopa tehnoloogiline sõltumatus ning tulevaste elektroonilise side võrkude küberturvalisust käsitleva ELi lähenemisviisi globaalne edendamine;

5. TOONITAB vajadust tagada 5G-võrkude kiire nõudlusel põhinev kasutuselevõtt ning seda, et 5G on Euroopa konkurentsivõime ja kestlikkuse seisukohast keske tähtsusega ning tulevaste digiteenuste arengu mootor, samuti Euroopa ühtse turu prioriteet. Sellega seoses RÕHUTAB nõukogu ühtlasi, et oluline on liikmesriikide koostöö 5G-võrkude kasutuselevõtmiseks liikmesriikidevahelistel piirialadel;

6. TUNNISTAB vajadust suurendada üldsuse teadlikkust 5G võimalustest ning parandada arendajate ja erinevate kasutajarühmade pädevust, samuti seda, et avaliku sektori roll on innustada 5G-d kasutusele võtma, näidates eeskju, ning INNUSTAB kõiki asjaomaseid sidusrühmi osalema 5G eduka kasutuselevõtmise toetamiseks teabe ja kogemuste jagamisel, sealhulgas elektromagnetväljade piirnormide mõõtmisega seotud küsimuste kohta;

7. INNUSTAB komisjoni ja liikmesriike astuma vajalikke samme, et muuta EL juhtivaks turuks 5G-võrkude kasutuselevõtmisel ja selliste 5G-l põhinevate lahenduste väljatöötamisel, mis edendavad majanduskasvu ja innovatsiooni, parandavad kodanike ja ettevõtjate igapäevaolu, võimaldavad uusi teenuseid ja rakendusi ning loovad rohkem võimalusi tervele ühiskonnale sellistes põhisektorites ja majandusvaldkondades nagu energia, tervishoid, põllumajandus, rahandus ja liikuvus;

VÕTTES ARVESSE 5G-VÕRKUDEGA SEOTUD VÄLJAKUTSEID,

8. TOONITAB, et oluline on tagada elektroonilise side võrkude ja -teenuste turvalisus ja vastupidavus, eriti 5G osas, järgides riskipõhist lähenemisviisi;

9. RÕHUTAB, et 5G-võrkude kasutuselevõtt toob küll kaasa uusi võimalusi, kuid samal ajal on 5G-tehnoloogiast tingitud põhjalike muutuste tõttu võrkudes, seadmetes ja rakendustes ning lisaks konfidentsiaalsusele ja privaatsusele ka 5G-võrkude tervikluse ja kättesaadavusega seotud üha suuremate turvalisuse alaste mureküsimuste tõttu vaja, et EL ja liikmesriigid pööraksid erilist tähelepanu kõnealuste võrkude ja kõigi elektroonilisest sidest sõltuvate teenuste küberturvalisuse edendamisele;

10. TERVITAB ühiseid jõupingutusi, mida Euroopas tehakse praegu 5G-võrkude turvalisuse tagamiseks, eelkõige tuginedes komisjoni soovitusel 5G-võrkude küberturvalisuse kohta, ning RÕHUTAB koordineeritud lähenemisviisi ja soovitusel tulemusliku rakendamise tähtsust ühtse turu killustumise vältimiseks;
11. TERVITAB Euroopa koordineeritud riskihinnangut, mis avaldati 9. oktoobril 2019 esimese pärast soovitusel esitamist saavutatud tulemusena;
12. TOONITAB, et 5G-st tingitud tehnoloogilised muutused suurendavad üldist ründepinda ning eeldavad erilise tähelepanu pööramist eri pakkujate riskiprofiilidele;
13. RÕHUTAB, et lisaks 5G-võrkude küberturvalisusega seotud tehnilistele riskidele tuleks kaaluda ka muid kui tehnilisi tegureid, näiteks õigus- ja poliitilist raamistikku, mida võidakse pakkujate suhtes kohaldada kolmandates riikides;
14. KINNITAB, et liikmesriikides on oluline kaaluda vajadust tarnijaid mitmekesistada, et vältida või piirata liiga suure sõltuvuse tekkimist ühestainsast pakkujast, sest sellise pakkuja võimalikul ebaõnnestumisel oleksid rängad tagajärjed;
15. TOONITAB, et oluline on hinnata 5G-võrkude ja muude elutähtsate avaliku ja erasektori süsteemide ja teenuste vastastikuse sõltuvusega seotud riske;

SEETÕTTU NÕUKOGU

16. TOONITAB, et 5G-võrkude kiire ja turvaline kasutuselevõtt on ELi konkurentsivõime edendamise seisukohast keske tähtsusega ning nõuab ELis koordineeritud lähenemisviisi, ilma et see mõjutaks liikmesriikide pädevust võrkude kasutuselevõtu ja riigi julgeolekuga seotud küsimustes;
17. RÕHUTAB, et usalduse suurendamine 5G-tehnoloogiate vastu põhineb kindlalt sellistel ELi põhiväärtustel nagu inimõigused ja põhivabadused, õigusriigi põhimõte ning privaatsuse, isikuandmete ja intellektuaalomandi kaitse, kohustusel tagada läbipaistvus, usaldusväärsus ning kõigi sidusrühmade ja kodanike kaasamine ning paremal rahvusvahelisel koostööl;
18. RÕHUTAB, et üha keerulisem, omavahel ühendatud ja kiirelt arenev tehnoloogia nõuab terviklikku lähenemisviisi ning tõhusaid ja proportsionaalseid turvameetmeid, mis on 5G-taristu ja andmeside lõppseadmete lahutamatu osana loodud tagama turvalisust ja eraelu puutumatust;
19. TOONITAB, et 5G-võrke ja muid sellega seotud elektroonilise side võrke on vaja pidevalt kaitsta kogu nende kasutaja vältel nii, et hõlmatud oleks kogu pakkujate ja kõik asjaomased seadmed;
20. RÕHUTAB vajadust käsitleda ja leevendada 5G-võrkude ja -teenuste kasutuselevõtmisest tingitud võimalikke probleeme seoses õiguskaitse, sealhulgas nt seadusliku pealtkuulamisega;
21. TUNNISTAB vajadust kehtestada kõigile asjaomastele tootjatele, elektroonilise side operaatoritele ja teenuseosutajatele tugevad ühised turvanõud ja -meetmed, milles tunnistatakse 5G osas tehtavaid rahvusvahelisi standardimisalaseid jõupingutusi, ning vajadust hankida keske tähtsusega komponendid, näiteks sellised, kriitilise tähtsusega riigi julgeoleku seisukohast, üksnes usaldusväärsetest allikatest;
22. TOETAB tööd, mida Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA) teeb küberturvalisuse määruises ette nähtud Euroopa küberturvalisuse sertifitseerimise raamistiku loomiseks, mis võib parandada IKT-toodete, -teenuste ja -protsesside küberturvalisuse taset;
23. RÕHUTAB, et standardimise ja sertifitseerimisega võib küll olla võimalik lahendada teatavad 5G-võrkudega seotud turvalisuse alased mureküsimused, kuid riskide tõhusaks maandamiseks on vaja täiendavaid turvameetmeid;
24. TERVITAB asjaolu, et komisjon on koostöös liikmesriikide ja erasektoriga koostamas programmi „Euroopa Horisont“ alusel strateegilist nutivõrkude ja -teenuste alast Euroopa partnerlust, mille eesmärk on soodustada investeeeringuid, säilitada ja tugevdada konkurentsivõimet ning tugevdada teadusuuringuid, innovatsiooni ja turvaliste lahenduste väljatöötamist nii 5G valdkonnas kui sellest väljaspool;

25. TERVITAB ELi küberturvalisuse alase võimekuse tugevdamise vahendina küberturvalisuse prioriteediks seadmist kavandatavas digitaalse Euroopa programmis ning kavandatava Euroopa ühendamise rahastu programmi kohast algatust piiriüleste 5G TEN-T-koridoride kohta;

26. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES võtma ENISA kaasabil oma pädevuse piires kõiki vajalikke meetmeid, et tagada elektroonilise side võrkude, eriti 5G-võrkude turvalisus ja terviklus, ning jätkama kooskõlastatud lähenemisviisi tugevdamist 5G-tehnoloogiatega seotud turvalisuse alaste mureküsimumuste lahendamiseks ning määrama 5G-turvameetmestiku kallal tehtava ühise töö alusel kindlaks tõhusad ühised meetodid ja vahendid 5G-võrkudega seotud riskide maandamiseks.
